

Likabehandlingsplan

Montessori Bjerred

2010-05-17

*"Allt har en särskild avsikt.
Alla har en särskild uppgift.
Alla har ett särskilt ansvar.
Alla delar hör ihop och bildar en helhet.
Hela världen i gemenskap.
Fred på jorden."*

Maria Montessori

Innehållsförteckning

1 Inledning

2 Vision

3 Mål

4 Lagar och styrdokument

5 Definitioner

6 Delaktighet och kommunikation

7 Kartläggning

8 Främjande arbete

9 Förebygga och upptäcka

10 Utredda

11 Åtgärda

1 Inledning

Varje förskola och skola måste ha en likabehandlingsplan. Syftet ska vara att främja allas lika rättigheter oavsett kön, ålder, könsövergripande identitet eller uttryck etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning samt att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.

Alla barn är välkomna till vår förskola och skola. Vi accepterar olikheter och likheter och ser det som en tillgång och förutsättning för utveckling.

Konflikter är en naturlig del i det mänskliga samspelet och får oss att växa som individer. Det är de vuxnas ansvar att stötta och ge barnen viktiga redskap för hur de ska kunna lösa sina konflikter på bästa sätt.

Det barn eller den vuxne som upplever att den blivit kränkt tar vi alltid på allvar! Utgångspunkt är den kränkta personens upplevelser.

Till dig som barn och elev

Vår ambition är att alla våra barn och elever skall trivas och känna samhörighet med förskolans och skolans personal och varandra. Det är en av de viktigaste förutsättningarna för att en god inlärning skall kunna ske.

Om du någon gång blir utsatt för mobbning, våld, hot, trakasserier eller kränkande behandling, vill vi att du omedelbart kontaktar en vuxen som du känner förtroende för. Detta gäller också dig som känner någon som är utsatt.

Till dig som vårdnadshavare

Om du misstänker att ditt eller något annat barn utsätts för kränkande behandling ska du kontakta ditt barns ansvariga pedagog eller mentor. I specifika fall kan du kontakta skolans rektor eller förskolans föreståndare, kurator eller skolsköterska.

Det är svårt att ta till sig att ens eget barn mobbar andra. Men om det är så måste du göra något åt det. Om du misstänker att ditt barn utsätter andra för kränkande behandling råder vi dig som vårdnadshavare att göra helt klart för barnet att du inte accepterar mobbning och att du ser mycket allvarligt på ett sådant beteende.

Montessoripedagogik

Montessoripedagogiken sätter varje individ i centrum. Vårt förhållningssätt bygger på respekt för barnet och en tilltro till deras förmåga. Vi vuxna ska vara goda förebilder och visa att vi har ett respektfullt förhållningssätt så avspeglar detta sig till barnen.

Montessoripedagogikens grundläggande principer är att se till hela barnets utveckling. För att växa upp till en självständig, social och harmonisk människa måste barnen lära sig att hantera konflikter. Därför är det vår strategi att handleda barnen i hur de själva kan lösa en konflikt som uppstått. Pedagogerna hjälper till om barnen eller eleverna inte kan lösa problemet själva eller ber om hjälp.

Vi har åldersblandade grupper vilket ger stor möjlighet för barnen att hjälpa och stödja varandra. Vi stöttar och uppmuntrar barnen i att hjälpa varandra. För barnen blir det naturligt att hjälpa varandra vilket skapar samhörighet och glädje. Vi eftersträvar en estetiskt tilltalande miljö som är anpassad till barnen. Vi låter barnen utifrån sin förmåga vara delaktiga i att sköta om och ansvara för att vi ska ha en fin miljö med god stämning där alla trivs. Varje barn ska få växa och utvecklas i en stimulerande miljö och alla bidrar med sin unika personlighet och känner sig på så sätt delaktiga i gruppen. Var och en bidrar till att vi kan skapa en grupp där glädje, harmoni och omsorgskänsla finns.

2 Vision

Inom Montessori Bjerreds verksamhet ska alla människor behandlas lika oavsett; kön, könsövergripande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Barn som vuxna ska ha en trygg arbetsplats som präglas av jämställdhet, jämlikhet, respekt och öppenhet.

3 Mål

- Att Montessori Bjerred har en god arbetsmiljö för barn, elever och personal där alla upplever trygghet.
- Att alla på Montessori Bjerred känner sig delaktiga i gemenskapen på skolan.
- Att alla på Montessori Bjerred, elever, barn och personal bemöts på ett respektfullt sätt utan någon form av diskriminering eller annan kränkande behandling.
- Att likabehandlingsplanen/planen mot kränkande behandling ska vara ett levande dokument och användas kontinuerligt i verksamheten.

4 Lagar och styrdokument

FN:s barnkonvention

41 av 54 artiklar är sakartiklar, det vill säga slår fast vilka rättigheter varje barn ska ha. Fyra av sakartiklarna är vägledande för hur helheten ska tolkas.

De fyra vägledande sakartiklarna lyder så här:

- Artikel två slår fast att alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras. Barnkonventionen gäller för alla barn som befinner sig i ett land som har ratificerat den.
- Artikel tre anger att det är barnets bästa som ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet. Begreppet "barnets bästa" är konventionens grundpelare och har analyserats mer än något annat begrepp i barnkonventionen. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall.
- Artikel sex säger att varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas. Artikeln handlar inte bara om barnets fysiska hälsa utan också om den andliga, moraliska, psykiska och sociala utvecklingen.
- Artikel tolv handlar om barnets rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör honom eller henne. När åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad.

Diskrimineringslagen (2008:567)

Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Skolan/förskolan ska bedriva ett målinriktat arbete för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter, samt varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter för de barn och elever som deltar i eller söker till verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning, dels förebygga och förhindra trakasserier.

Skollagen (1985:1100) 1 kap §2

"Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och bidra till en god gemensam miljö. Särskilt ska den som verkar inom skolan:

- främja jämställdhet mellan könen, samt
- aktivt motverka alla former av kränkande behandling, såsom mobbning och rasistiska beteenden.

Läroplan för förskola (Lpfö98)

Värdegrunden uttrycker det etiska förhållningssätt som ska prägla verksamheten. Omsorg om och hänsyn till andra människor, liksom rättvisa och jämställdhet samt egna och andras rättigheter ska lyftas fram och synliggöras i verksamheten. Barn tillägnar sig etiska värden och normer främst genom konkreta upplevelser. Vuxnas förhållningssätt påverkar barns förståelse och respekt för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle och därför är vuxna viktiga som förebilder. Förskolan skall ta till vara och utveckla barnens förmåga till ansvarskänsla och social handlingsberedskap, så att solidaritet och tolerans tidigt grundläggs.

Förskolan skall uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation.

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo94)

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo94). Skolan skall främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse.

Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling skall prägla verksamheten. Ingen skall i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder eller för annan kränkande behandling.

Tendenser till trakasserier och annan kränkande behandling skall aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.

5 Definitioner

Följande begrepp är viktiga att känna till i arbetet med likabehandling.

Alla människors lika värde

Detta är ett av de värden som lyfts fram i läroplanerna för förskola och skola och som lagstiftningen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling syftar till att värna om.

Likabehandling

Med begreppet likabehandling menas att alla; barn, elever, personal och vårdnadshavare, ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett om de omfattas av någon av diskrimineringsgrunderna. Men det innebär dock inte alltid att alla; barn, elever, personal och vårdnadshavare, ska behandlas lika (se nedan, indirect diskriminering).

Indirekt diskriminering

Denna form av diskriminering är när någon missgynnas när tillämpning av en bestämmelse eller förfaringsätt sker som framstår som neutralt, men i själva verket missgynnar enskilda barn, elever, personal eller vårdnadshavare med en viss diskrimineringsgrund, om inte bestämmelsen eller förfaringsättet har ett berättigat syfte.

Direkt diskriminering

Denna form av diskriminering är när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. Missgynnandet ska ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna för att det ska handla om diskriminering.

De sju diskrimineringsgrunderna:

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen. Dessa grunder följer nedan.

Etnisk tillhörighet

Denna diskrimineringsgrund träder i kraft när någon blir annorlunda eller orättvist behandlad på grund av sin hudfärg, sitt etniska eller nationella ursprung eller sitt språk.

Funktionshinder

Denna diskrimineringsgrund träder i kraft när någon blir annorlunda eller orättvist behandlad på grund av att de har varaktiga begränsningar i sin fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga förmåga.

Kön

Denna diskrimineringsgrund träder i kraft när någon blir annorlunda eller orättvist behandlad på grund av sin könstillhörighet.

Könsövergripande identitet eller uttryck

Med detta begrepp menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som man eller kvinna, eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön och att man på grund av detta blir annorlunda eller orättvist behandlad.

Religion eller annan trosuppfattning

Denna diskrimineringsgrund träder i kraft när någon blir annorlunda eller orättvist behandlad på grund av sin religion eller trosuppfattning.

Sexuell läggning

Denna diskrimineringsgrund träder i kraft när någon blir annorlunda eller orättvist behandlad på grund av att man är homosexuell, bisexuell eller heterosexuell.

Ålder

Denna diskrimineringsgrund träder i kraft när någon blir annorlunda eller orättvist behandlad på grund av sin ålder.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barn, en elev, personal eller vårdnadshavare värdighet som har koppling till någon av de diskrimineringsgrunder som beskrivs ovan. Det är trakasserier även när någon kränks på grund av någon annans; såsom förälders, syskons, sexuella läggning, funktionshinder med mera.

Sexuella trakasserier

Sexuella trakasserier är ord eller handlingar av sexuellt slag som orsakar att den som utsätts känner sig kränkt, rädd eller illa till mods.

Kränkande behandling

Gemensamt för all kränkande behandling är när någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkande behandling är när någon uppträder på ett sätt att de kränker ett barns, elevs, personals eller vårdnadshavare värdighet, men som inte har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Kränkningarna kan vara:

- Fysiska till exempel att bli utsatt för slag, knuffar, sparkar rivs och/eller bits.
- Verbala till exempel svordomar, könsord, förolämpningar och/eller hotelser.
- Psykosociala till exempel att bli utsatt för utfrysning och/eller ryktesspridning.
- Text- och bildburna till exempel klotter, brev, lappar, e-post och/eller sms.

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och avsiktligt tillfogar eller försöker tillfoga någon annan skada eller obehag.

Levande dokument

Likabehandlingsplanen ska vara ett dokument som ska användas och göras levande. Den ska fungera som ett redskap i arbetet med likabehandling och jämlikhet i verksamheten.

6 Delaktighet och kommunikation

Känslan av att vara delaktig och ha möjlighet till inflytande ökar människors tilltro, engagemang och ansvarstagande. Det är viktigt för oss på Montessori Bjerred att barn, elever, personal och vårdnadshavare känner till rättigheter och skyldigheter enligt styrdokumentet som reglerar verksamheten. All personal, barn, elever och vårdnadshavare ska vara väl förtrogna med Montessori Bjerreds likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling.

I slutet av varje läsår utvärderas och uppföljs Montessori Bjerreds likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling.

Inför varje nytt läsår analyseras och utvärderas likabehandlingsplanen och revideringar samt uppdateringar sker.

Skolledning

Rektor har det yttersta ansvaret för att likabehandlingsplanen upprättas, efterlevs samt årligen utvärderas och revideras. Rektor ansvarar också för att personal, vårdnadshavare samt barn och elever informeras och får ta del av likabehandlingsplanen. Vidare ansvarar rektor för att personalen kontinuerligt utbildas för att aktivt kunna arbeta mot kränkande behandling.

Personal

Alla pedagoger och övrig personal ska vara insatta i likabehandlingsplanen. Den ska vara en naturlig grund för arbetet på förskolan/skolan. All personal ska i den dagliga verksamheten arbeta aktivt för att främja barns lika rättigheter och att förebygga och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

All personal har ett eget ansvar att arbeta utifrån Montessori Bjerreds likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling och att inför varje nytt läsår, eller vid behov, läsa igenom denna på nytt.

Barn och elever

Alla barn har tillgång till tydliga och strukturerade former för inflytande och delaktighet avseende de frågor som rör dem, såväl som på grupp- som individnivå.

Likabehandlingsplanen/planen mot kränkande behandling kommuniceras till och diskuteras med barn och elever i samband med samlingar, klass- och elevråd.

I förskolan är barnen delaktiga i likabehandlingsplanen genom att vi har enkla samtal om barns rättigheter och skyldigheter och genom att vi har intervjuer, samlingar och samtal i grupp eller individuellt. Med tanke på deras ålder är det viktigt att vårdnadshavare får komma med synpunkter på förskolans konkreta likabehandlingsarbete.

Vårdnadshavare

Vårdnadshavare får varje år ta del av likabehandlingsplanen genom hemsidan och föräldramöte och även när vi har utvecklingssamtal.

Vårdnadshavare som har förslag och synpunkter på vår likabehandlingsplan och på det konkreta likabehandlingsarbetet är ni välkomna att höra av sig till rektor eller föreståndare.

7 Kartläggning

Varje år genomförs en kartläggning av den egna verksamhetens organisation och arbetssätt samt av barnens och elevernas trygghet och trivsel. Kartläggningen omfattar också om barnen och eleverna upplever att det förekommer diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Varje läsår får elever svara på frågor i en trivselenkät. Syftet är att kartlägga elevernas trivsel på förskolan och skolan och att kunna åtgärda eventuella brister. Arbetslaget analyserar och diskuterar resultaten, och enkäterna överlämnas därefter till rektor eller föreståndare.

Varje läsår får barnen på förskolan svara på frågor i en barnintervju där syftet är att kartlägga barnens trivsel på förskolan och att kunna åtgärda eventuella brister. Genom att barnen får svara på frågor om den fysiska miljön så kan vi också av resultaten och analysen se var eventuella kränkningar kan förekomma.

Kartläggningssamtal genomförs varje läsår av lärarna i arbetslag f-2 och 3-5. Resultatet sammanställs och lämnas till rektor. I arbetslag 6-9 genomförs kartläggningssamtal av skolsköterska och kurator.

Kamratstödjarna träffar varje månad personal från Trygghetsteamet för att diskutera stämningen på skolan.

Varje år fyller eleverna i på en karta platser i skolmiljön där kränkningar kan förekomma.

Varje termin genomför ansvarig klasslärare eller mentor utvecklingssamtal tillsammans med elev och vårdnadshavare. Under utvecklingssamtalet diskuteras även elevernas psykosociala arbetsmiljö.

Incidentrapporter kan ge en viss vägledning i samband med kartläggningen av de behov som är aktuella och ger en analys av nuläget och med målsättningar och åtgärder.

8 Främjande arbete

Det främjande arbetet handlar om att hitta och stärka de positiva förutsättningarna för att alla ska ha lika rättigheter och möjligheter.

Förskola

I läroplanen för förskolan framgår tydligt att vi ska erbjuda barnen att utveckla sina förmågor och intressen utan att på något sätt påverkas av traditionella könsmonster. Därför arbetar vi med att främja flickors och pojkars lika rättigheter. Att bejaka mångfalden och variationen bland flickor och pojkar. Ett exempel på detta kan vara att bekräfta ett barn som bryter mot normen. Ett annat exempel är att vi försöker göra den pedagogiska lärandemiljön attraktiv för både pojkar och flickor. Vi diskuterar på våra arbetslagsplaneringar och personalmöten hur vi arbetar och vill arbeta vidare med genustänkandet i förskolan.

I läroplanen framgår också tydligt att vi ska utveckla barnens förmåga att leva sig in i och respektera andra kulturer och värderingar. Vi lyfter fram och arbetar med att visa likheter och olikheter som något positivt genom bland annat olika material, lekar, sagor, samtal.

I läroplanen för förskolan står beskrivet att det finns goda möjligheter att påverka barnens syn på funktionshinder. Detta har vi framförallt gjort genom att vi som personal har visat genom våra attityder och handlingar att alla barn är lika mycket värda. Vi anpassar vår verksamhet med hänsyn till varje individs olika behov och förutsättningar. Ett steg i det främjande arbetet är att vi tar experthjälp när vi känner att det behövs (resursenheten, barnhabiliteringen, fortbildning och utbildning). När vi planerar våra aktiviteter så tänker vi på hur varje individ ska kunna delta utifrån sina villkor.

En främjande insats är att göra barnen medvetna om olika familjekonstellationer eller olika minoriteter. Till exempel att vi har barnböcker som synliggör olika typer av familjer (exempelvis adoption, insemination). När det gäller barnlitteratur så ser vi över så vi har en mångfald när det gäller diskrimineringsgrunderna.

Vi försöker också att tänka på att vi utvecklar vårt arbete med lek och musik, så att vi även här presentera en mångfald.

Genom att vi vuxna föregår med gott exempel och visar hur vi behandlar varandra på ett bra sätt visar vi barnen hur man bör bete sig mot varandra. Vi arbetar också mycket med att utveckla barns empatiförmåga.

Under läsåret 2009/2010 har vi på förskolan arbetat med:

- Arbetet med att levandegöra likabehandlingsplanen kommer att fortsätta och vi har påbörjat utformningen av ett konkret arbetsmaterial som kan användas i verksamheten och som också föräldrarna kan få ta del av.

- Vi genomför kompisintervjuer med barnen med frågor som rör bland annat barnens trivsel, vem de tycker om att leka med osv.
- Tre pedagoger har utbildats i sorgbearbetning. Denna kurs är ett användbart verktyg i arbetet med barnen och i verksamheten.
- Två pedagoger har utbildats i TAKK.
- En pedagog har utbildats i ART.
- Med den äldsta åldersgruppen har vi arbetat mycket med barns rättigheter.
- Alla på förskolan och skolan har medverkat i ett utbildningsprojekt kring jämställdhet. Detta har genererat mycket i arbetet med barnen såväl som i miljön på förskolan. Vårt snickarum har gjorts om för att vara en tilltalande och attraktiv miljö för alla. Ett av våra rum har gjorts om helt där det har byggts en scen som bland annat är tänkt att medverka till att generera att barnen vågar gå in i och prova på olika roller. Ett projekt i hur vi kan förbättra våra matsituationer har utförts.

Grundskola

Vi iordningställer en flexibel miljö anpassad efter barnens behov och utifrån ett holistiskt perspektiv. Möblering sker utefter olika lärstilar. Regler utarbetas gemensamt för att åstadkomma en gemensam värdegrund, vilken grundar sig i hur vi visar respekt för miljö, arbete och varandra. Lärarna hälsar individuellt varje morgon på eleverna. Miljön erbjuder ett kunskapsinhämtande för livet och tillfredställer intellektuella, fysiska, sociala, emotionella och religiösa behov. Värderingsövningar och utbildning i EQ och ART görs varje år.

Vi utgår från elevens behov och intar ett holistiskt perspektiv på deras lärande. Undervisningen planeras individuellt efter var och ens förutsättningar. Individuella överenskommelser och mål sätts upp varje termin. Eleverna har inflytande över sin skolgång genom individuella samtal, samlingar, mentorsgrupper och klassråd.

Under läsåret 2009/2010 har vi i grundskolan arbetat med:

- Gemensamma temadagar över hela skolan
- Gemensamma middagar vid högtider
- Utveckling av trygghetsteamets verksamhet.
- Kompetensutveckling i jämställdhet och jämlikhet för personal genom projektarbete, kurser och föreläsningar.
- Kamratstödjarutbildning för elever.
- Elever har fungerat som rastvärdar.
- Tydligare struktur av rastvaktsverksamheten genom att införa ansvarsområden.
- Utbildning av en personal i ART.
- Internutbildning av personal i Sorgbearbetning.
- Muntligt och skriftligt kartlägningsarbete.

9 Förebygga och upptäcka

Det förebyggande arbetet fokuserar på att minimera risken för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Genom att vara föredömen, lyssna på barnen och eleverna, förstärka positivt och hjälpsamt beteende och lyfta fram olikheter och likheter som någonting positivt och även att uppmuntra barnen att hjälpa och bry sig om varandra så arbetar vi på ett förebyggande sätt på förskola och skola. Vi lyssnar på barnen och samtalar mycket om hur vi ska vara mot varandra, respekten för miljön, materialet och varandra.

ART

Aggression Replacement Training används som ett verktyg där alla eleverna erbjuds lära sig grunderna i denna metod. Övningarna kan delas in i tre delar: sociala färdighetsövningar, moralövningar och känslokontrollövningar. Vi arbetar med ART som ett livskunskapsredskap samt i konflikthanteringen på skolan.

Barnintervjuer

Genom att göra barnintervjuer och ha samtal med barnen på förskolan så får vi en kartläggning avseende likabehandling på vår förskola. Vi genomför alltid barnintervjuer inför utvecklingssamtal och gör även detta när behov finns.

Drama

Förskolans personal arbetar så att barnen ges möjlighet att sätta sig in i andras känslor och situationer till exempel genom dramatiseringar, dockteater, sagor, rollspel och berättelser.

Elevvårdsteam

Elevvårdsteamet träffas varje månad och består av rektor, bitr rektor, speciallärare, kurator och skolsköterska. Teamet diskuterar och beslutar om åtgärder som berör elevvården.

EQ-övningar

Genom olika övningar tränar man emotionell och social kompetens.

Faddersystem

När övergångarna ska ske inom förskolan, från småbarnsavdelning till 3-5 års avdelning, får barnen i blivande skolgruppen agera faddrar för de yngsta barnen som börjar varje läsår. Barnen visar och tar hand om de mindre för att de ska känna sig välkomna. Men det är också ett sätt för de äldre barnen att få växa och känna att de har ett ansvar att ta hand om och visa hur det går till för de yngre barnen som börjar.

När övergången mellan förskolan och skolan sker bildas en faddergrupp med två elever från förskoleklassen som tar hand om och visar hur det går till på skolan för de yngre barnen som ska börja till hösten.

Föräldramöten

Detta är också ett forum där vi som pedagoger kan informera om hur vi arbetar med den fysiska och sociala miljön, den pedagogiska verksamheten och likabehandling. Här har också vårdnadshavarna ett tillfälle att framföra sina synpunkter.

Hälsosamtal med skolsköterskan

Hälsosamtal med vår skolsköterska ger elev och vårdnadshavare en möjlighet att samtala kring den sociala arbetsmiljön på skolan.

Kamratstödjare

Två representanter från varje klass år 1-9 är kamratstödjare. Det innebär att man är en extra förebild i klassen. Representanterna träffas ca 1gång/mån för avstämning med vuxen från trygghetsteamet. Då får eleverna berätta hur stämningen och språket är i klassen/skolan.

Kartläggningssamtal

Samtal med elever i f-2, 3-5 och år 6 där det ges utrymme att berätta om hur man upplever sin egen och andras skolsituation.

Kuratorsamtal

Förebyggande och stödjande samtal.

Lämning/hämtning

Vid lämningar och hämtningar har personal och vårdnadshavare en vardaglig kontakt för att ge och få information om hur barnet upplever sin situation på förskolan och skolan.

Observation

Med observationer menar vi iakttagelser som görs medvetet och i ett bestämt syfte. Vi vill se observationer som ett sätt att utvärdera och utveckla vårt arbete. Det blir ett sätt att bättre lära känna sig själv och barnen som en viktig del i det pedagogiska arbetet. Vi kan observera enskilda barn, samspelet vuxna-barn, barn-barn, hela barngruppen, miljö och material. Man kan också utvärdera aktiviteter. Observationerna blir också en bra utgångspunkt inför våra föräldrasamtal. Detta skapar också ett viktigt underlag för planering och utformning av den fortsatta verksamheten.

Vi använder oss också av sociogram som är ett sätt att upptäcka och se hur kompisrelationerna i en barngrupp ser ut. Utifrån barnens svar kan vi arbeta vidare med relationerna i gruppen och stötta varje enskild individs relationer.

Ordnings- och trivselregler

Skolans ordnings och trivselregler ska vara kända för elever, personal och vårdnadshavare. Dessa finns på skolans hemsida. Ordningsregler formuleras för hela verksamheten medan trivselregler utformas av varje enhet. Eleverna är delaktiga vid utformandet av ordningsregler och trivselregler. Skolans regler diskuteras vid höstterminens föräldramöte.

Pedagogiska måltider

Dessa syftar till att skapa en lugn och trivsam tillvaro under måltiden där pedagoger hjälper till. Deras roll är att samtala med barn och elever och att se till att ingen sitter ensam samt att det är en lugn miljö.

Varje dag har vi pedagogiska måltider(luncher och mellanmål) på förskolan där vi som pedagoger fungerar som viktiga förebilder och samtalspartners. Barnen tränas då i att samtala, lyssna, att vänta på sin tur och hjälpa varandra.

Vi har ibland (ofta vid våra traditioner) gemensamma luncher på vår förskola/skola där barnen/eleverna får mötas mellan avdelningarna/stadierna för att öka samhörigheten och gemenskapen på förskolan/skolan.

Personalmöte

Där vi diskuterar likabehandling, trivselregler och hur vi kan göra för att förbättra verksamhetens miljö, inomhus som utomhus och hur vi kan anordna aktiviteter som är gemensamma för flera eller för alla.

Rastvakter

All pedagogisk personal på skolan har ansvar för att, enligt schema, fungera som rastvakt. Schemat ska finnas uppsatt i varje arbetslag. Rastvakterna har färgade reflexband på sig och finns på skolgården under all rasttid.

Rastvärdar

Två elever ur skolår 8 eller 9 är rastvärdar varje lunchrast. Deras uppgift är att finnas till hands samt aktivera barnen. De har färgade reflexband på sig.

Sagor, barnlitteratur och boksamtal

I verksamheten på förskolan använder vi oss av bland annat barnlitteratur, diabilder, flanosagor, sagopåsar, film, ljudsagor och berättande. Genom samtal kring det som vi med sagans värld vill förmedla till barnen så försöker vi också stärka deras empatiska förmåga. Genom att arbeta förebyggande med detta ökar vi barnens hjälpsamhet, att de visar varandra hänsyn och större respekt och en ökad tolerans för likheter och olikheter.

Samarbete över gränserna

Samarbete över stadiernas gränser sker kontinuerligt. Ibland är det bara några enskilda stadier som samarbetar och ibland är det hela enheten beroende på vilken aktivitet det är som anordnas.

Samarbetet är viktigt sett ur den åldersblandande gruppens betydelse, att äldre hjälper yngre och yngre hjälper äldre. Vi utgår från det holistiska tänkandet som finns i montessoripedagogiken som innebär att vi alla ingår i ett sammanhang.

Samling

Samlingar eller samtalsstunder genomförs regelbundet, där barnen utifrån ålder och mognad, får möjlighet att reflektera kring alla människors lika värde.

Samtal (grupp och enskilda)

Om en konflikt uppstår och den är av den arten att barnen inte själva kan lösa den, hjälper en pedagog till. Pedagogen samlar berörda parter för ett samtal, som dokumenteras i en incidentrapport eller som ett protokoll. Beroende på vad konflikten handlar om kan samtalen vara enskilda eller med alla inblandade tillsammans. Här diskuteras också hur man skulle kunna ha gjort i stället och även rollspel kan förekomma. Eventuella konsekvenser bestäms och uppföljningssamtal bokas in. Ett uppföljningssamtal kan också ske mer informellt.

Självvärdering och reflektion

Förskolan och skolans personal arbetar kontinuerligt med självvärdering och reflekterar regelbundet över sitt förhållningssätt gentemot andra människor.

Temadagar

Skolan arrangerar gemensamma temadagar varje läsår. Dessa har till syfte att genom åldersblandade aktiviteter skapa en lugn och trygg stämning.

Trivselenkäter

Varje läsår får elever svara på frågor i en trivselenkät. Syftet är att kartlägga elevernas trivsel på skolan och att kunna åtgärda eventuella brister. Arbetslaget analyserar och diskuterar resultaten och enkäterna överlämnas därefter till rektor.

Vi har enkäter till förskolan och skolans personal och enkät till vårdnadshavarna på hela Montessori Bjerred. Dessa genomförs i slutet av varje vårtermin.

Trygghetsteam

I trygghetsteamet sitter en representant från varje enhet samt kurator, skolsköterska, biträdande rektor och rektor. Syftet är att förebygga och främja antimobbingarbetet. Trygghetsteamet används som ett expertråd och frågor från de olika enheterna lyfts här för att diskuteras, endast informeras eller fördelas inom teamet.

Utvecklingssamtal

Varje termin genomför varje ansvarig pedagog på förskolan ett utvecklingssamtal med vårdnadshavare. Här diskuteras hur barnens utveckling och lärande samt den sociala utvecklingen kan stödjas.

Varje termin genomför ansvarig klasslärare eller mentor utvecklingssamtal tillsammans med elev och vårdnadshavare. Under utvecklingssamtalet diskuteras hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling kan stödjas.

Det här är ett bra tillfälle att uppmärksamma barn/elevs samt vårdnadshavarnas tankar om exempelvis den sociala miljön och förekomst av diskriminering och trakasserier. Samtalen utformas med vår värdegrund, montessoripedagogiken och läroplaner som underlag.

10 Utreda

Alla verksamma vid Montessori Bjerred är skyldiga att utreda och åtgärda varje form av trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling. Utredningens och åtgärdernas omfattning och metod anpassas till varje enskilt fall.

Att utreda:

- Den som upptäcker kränkningen dokumenterar detta och meddelar barnets/elevens mentor/ansvarspedagog.
- Ansvarig pedagog pratar med den som blivit kränkt och de/dem som kränker.
- Ansvarig pedagog pratar med andra som kan ge information om händelsen.
- Ansvarig pedagog kontrollerar om det finns tidigare dokumentation kring de inblandade.
- Vårdnadshavare informeras.
- Utredningsarbetet dokumenteras.

Vid allvarigare kränkningar informeras rektor/föreståndare omgående och ytterligare en vuxen medverkar i utredningen.

11 Åtgärda

Montessori Bjerreds policy för konflikthantering bygger på montessoripedagogikens grundläggande principer att se till hela barnets utveckling. För att växa upp till en självständig, social och harmonisk människa måste man lära sig att hantera konflikter. Därför är det vår strategi att handleda barnen i hur de själva kan lösa en konflikt som uppstått. Pedagogerna hjälper till om barnen eller eleverna inte kan lösa problemet själva eller ber om hjälp. De förhållningssätt vi har när vi bemöter barnen är samma som används inom sorgebearbetning, nämligen att inte ifrågasätta barnens känslor och upplevelser, utan bekräfta dem som de är och utgå ifrån detta.

Att åtgärda:

En handlingsplan upprättas där det framgår att den/de barn/elever som utfört den kränkande handlingen får reda på att deras agerande är oacceptabelt och måste upphöra omgående. De får också veta att berörd personal är informerad och kommer att hålla dem under uppsikt. I vissa fall inskränks även friheten. De ska även be om ursäkt för sitt handlande. I de fall det bedöms som lämpligt kan det vara aktuellt med samtal med skolsköterska och/eller kurator. Uppföljningsmöte hålls inom en vecka och därefter med jämna mellanrum.

- Vårdnadshavare till de inblandade informeras.
- Trygghetsteamet informeras och om inte kränkningarna upphör beslutar de om vidare åtgärder.
- Vid svårare kränkningar kallas vårdnadshavare till förskolan/skolan för samtal alternativt elevvårdskonferens. Åtgärdsprogram skrivs för såväl den utsatte som den som utfört handlingen.
- I förekommande fall kan det vara aktuellt med polisanmälan och/eller anmälan till socialtjänsten. Dessa görs alltid tillsammans med rektor/föreståndare.
- Om en personal misstänks kränka, trakassera eller diskriminera en elev eller ett barn ansvarar rektor för utredning och åtgärder. Konsekvenser av detta kan medföra muntlig och skriftlig kritik, skriftlig varning eller att anställningen kan komma att omprövas. Polisanmälan och/eller anmälan till socialtjänsten kan också bli aktuell.

12 Utvärdering och analys av kartläggning

Utifrån kartläggningen görs en utvärdering vilken analyseras. Med utgångspunkt från analysen formuleras de prioriterade målen.

Sammanställning av kartläggning, utvärdering och analys

Likabehandlingsplanen kan även ses i sin helhet på Montessori Bjerreds hemsida:
www.montessoribjerred.se/likabehandlingsplan